

HENNIE

Held in de Hel

Na 250 kilometer buffelen over barslechte wegen en kasseistroken in Noord-Frankrijk passeren de renners morgen, vlak voor de wielervedbaan in Roubaix, het gehucht Hem. Op weg naar de zege in Parijs-Roubaix begaf de fiets van Hennie Kuiper het op die plek, exact dertig jaar geleden. Heel Nederland ziet hem nog staan. Machteloos, ontredderd, met het kapotte wiel in zijn hand. Kuiper: „Dat hoor ik altijd. Maar zo is het niet gegaan!” Het echte verhaal nu, voor eens en voor altijd.

JEROEN SCHMALE
ENSCHEDÉ

Dat beeld waarop Hennie Kuiper, als eenzame koploper in de diepe finale van Parijs-Roubaix, machteloos met een wiel boven zijn hoofd zwaait naar de ploegleidersauto. Iconisch, dé collectieve herinnering van hele generaties wielersliefhebbers.

Kuiper (64), exact dertig jaar later, droogjes: „Dat hoor ik nog zo vaak, dat mensen tegen me zeggen: Och Hennie, ik zie je nog staan met dat wiel. Maar ik heb nooit een wiel vast gehad. Ik heb geen idee waarom iedereen dat denkt, maar het was gewoon niet zo. Dat zeg ik dan, maar soms zeggen mensen dan toch: O jawel, ik heb je zelf op de televisie gezien, man, hoe je daar met dat wiel in de lucht stond. Tja, wat moet je dan nog zeggen?”

Kuiper heeft gelijk, natuurlijk. Het bewijs wordt op YouTube geleverd, daar zijn de beelden tienduizenden keren bekeken. Maar ook op zijn visitekaartje dat de Tukker op tafel legt. Links staat het juiste beeld, Kuiper die uit pure onmacht in zijn handen klappt terwijl hij op een nieuwe fiets wacht.

Honderden, duizenden malen heeft hij zijn verhaal over de gebeurtenissen op 10 april 1983 verteld. Maar hier, thuis in Enschede, schuift hij naar het puntje van zijn stoel. En hij begint te praten alsof niemand hem er de afgelopen dertig

jaar ooit naar gevraagd heeft. Eerst zachtjes, dan weer harder en druk gebarend.

„Ik was het beste als ik me ergens over opwond, als ik me van binnen oprat. Dat gevoel had ik voor die Parijs-Roubaix al maandenlang. Ik was vaker goed geweest, maar reed soms voor anderen of was net niet sterk genoeg. Dat jaar had ik alles op die klassieker gezet. En ik was goed man, ik voelde me zo sterk. Ik had alles door, alles onder controle. Wat ik moest doen, deed ik goed. Ik weet nog dat er op een kasseistrook drie, vier mannen in onze kopgroep onderuit gingen. De strook, niet al te breed natuurlijk, lag letterlijk vol met coureurs. Maar ik bleef kalm en zo ging het de hele dag. Ik was niet van mijn stuk te brengen.”

Tot de voorlaatste kasseistrook, bij het gehucht Hem. Aan het einde van de laatste echte hindernis (de steentjesstrook in Roubaix stelt niets voor), vlak bij een ganzenfokkerij, gaat het grandioos mis met Kuiper die op de Carrefour de l'Arbre uit de kopgroep is weggeft. „In die kopgroep vreesde iedereen Francesco Moser, de snelste man in de sprint. Ik had me al veel eerder in de koers voorgenomen te wachten met mijn sprong tot de Carrefour. Maar wat was dat lastig, omdat ik me zo sterk voelde. Ik moest mezelf echt inhouden.”

Bij Hem heeft Kuiper in korte tijd een riant voorsprong opgebouwd. De andere achtervolgers laten Moser al het werk opknappen. „Die

strook bij Hem, daar liggen in het midden steentjes en aan de zijkanalen asfalt. Vijftig meter voor het einde zag ik een jongen in de berm liggen, met een fototoestel. Ik dacht nog: die kerel gaat wel weg, maar hij bleef liggen. Ik schrik, zet te veel kracht op mijn fiets en raak met mijn achterwiel de rand van de kuil. Pats!” Kuiper slaat met z'n hand hard op de salontafel die voor hem staat.

Zo hard sloeg hij ook in zijn handen nadat hij zijn fiets in de berm had laten vallen. Vier keer. Klap, klap, klap, klap. Daarna balt hij zijn vuisten, terwijl de ploegleidersauto achter hem stopt. Teamchef Fred de Bruyne wil nog een nieuw achterwiel steken, maar een mecanicien haalt een reservefiets van het dak.

Hennie Kuiper bewaart het shirt waarin hij Parijs-Roubaix in 1983 won ingelijst op zolder. Nooit werd het tricot gewassen. De modder van toen zit er nog op. Voor AD Sportwereld trok hij het museumstuk nog één keer aan. FOTOS PIM RAS EN COR VOS

„Gelukkig maar, zo kon ik rap verder. De band was niet lek, maar door de kracht voor een deel van de velg geschoten.”

Dertig tellen duurt het opont-houd, geen seconde langer. „Maar

het voelde als hele minuten.”

Vanaf Hem is het nog zes kilometer tot de befaamde wielervedbaan van Roubaix. Kuiper schudt het voorval van zich af en hervindt in no time zijn pedaaltried. „Ik heb in die slot-

kilometers geen moment meer aan het voorval gedacht, ik was het direct kwijt. Rijden, rijden, rijden. En dan solo op de piste aankomen. Dat geluid van al die toeschouwers, dat komt als een golf op je af.”

Toch wordt hem naar dat gevoel nauwelijks gevraagd, vertelt Kuiper, terwijl hij naar zijn overwinningsskasei boven de televisie knikt. „Het gaat er bijna nooit meer om dat ik die wedstrijd ook won. Mensen vragen alleen maar naar dat gedoe met die fiets. Mijn fans hebben daar na mijn carrière zelfs nog een monumentje geplaatst. Dat vond ik zo geweldig van ze.”

Dan belt de fotograaf aan. Misschien dat Kuiper even met een wiel boven zijn hoofd kan poseren, net als in 1983. Kuiper zucht en legt het nog één keer vriendelijk uit. „Zo is het niet gegaan...”

‘Derde van alle Tours’

ENSCHEDÉ • Hennie Kuiper was er vorige zomer voor de 33ste keer bij, in de Tour de France, als begeleider van de gasten van de Rabobank-ploeg. Als renner, ploegleider, pr-man en vip-gastheer kent hij het evenement als geen ander. Toch dreigt hij de komende jubileumeditie te missen. Rabobank is niet meer als sponsor zichtbaar in het mannenpeloton. „Zoals het er nu naar uitziet gaat dat inderdaad gebeuren. Toch wel raar, om juist de honderdste editie te missen als je exact een derde hebt meegemaakt.” Kuiper ziet parallellen tussen het geloof en de dopingbiechten

in het wielrennen. „Ik ben jarenlang misdienaar geweest, het evangelie heeft voor mij geen geheimen.

„En ik zie Bijbelverhalen terugkeren in de sport. Het volksgerecht dat letterlijk iemand wil zien hangen, een onschuldig persoon nog wel. En Pontius Pilatus die z'n handen in onschuld wast, maar de kruisiging van Jezus wel op z'n geweten had. Daar zie ik wel een link naar de UCI (wereldwielervedbaan, red.) in. Bij een uitvoering van de Matthäus Passion zag ik de gelijkenis. Wat 2000 jaar geleden gebeurde, is wat mij betreft nu weer aan de hand.”

Vacansoleil rekt op Flecha en Leukemans

Vacansoleil-DCM verkende donderdag de laatste honderd kilometer van Parijs-Roubaix. „Het ligt er droog en stoffig bij en dat gaat zondag ook zo zijn,” weet ploegleider Hilaire van der Schueren, die rekt op Juan Antonio Flecha, al vijf keer bij de beste vijf in Roubaix. „Maar ik reken daarnaast toch ook op Björn Leukemans, zeker na zijn sterke ‘Vlaanderen’ (achttiende, red.). Ondersteuning komt van Bert-Jan Lindeman, Boy van Poppel, Wesley Kreder, de Belgen Kris Boeckmans en Frederik Veuchelen en de Italiaan Mirko Selvaggi.

Blanco wil anticiperen

Anticiperen is morgen het toverwoord bij Blanco Pro Cycling. De ploeg denkt hardop na om de actie van Jürgen Roelandts van afgelopen zondag in Roubaix te kopiëren. „Aanvallen voor de topfavorieten, met een podiumplaats als beloning. Dat bleek daar toch een prima actie,” zegt ploegleider Jan Boven, die in Lars Boom en Sep Vanmarcke twee uitgesproken kopmannen heeft. De Belg Maarten Wynants liet de traditionele verkenning van donderdag door ziekte schieten, maar kan morgen wel gewoon starten. Ook van de partij in de ‘Hel’: Rick Flens, Jos van Emden, Maarten Tjallingii, Jetse Bol en Robert Wagner.

Argos mikt op Degenkolb

Met liefst drie oud-winnaars start Argos-Shimano aan het avontuur in Noord-Frankrijk. Ramon Sinkeldam, Koen de Kort en Tom Veelers wonnen allemaal een keer de beloftenversie van Parijs-Roubaix. Samen met Roy Curvers, Tom Stamsnijder, de Belg Bert de Backer en Will Clarke (Aus) ondersteunt het trio de Duitse kopman John Degenkolb (foto). Tot vorige week minder goed op dreef dan vorig jaar, maar zijn negende plaats in ‘Vlaanderen’ stemde alvast hoopvol. „Ik mik op de top-10, mijn vorm is toereikend,” aldus Degenkolb.

